

**PROTOKÓŁ NR 16/25 Z POSIEDZENIA KOMISJI DS. OCHRONY
ZDROWIA, RODZINY I SPRAW SPOŁECZNYCH W DNIU
17 WRZEŚNIA 2025 ROKU**

Przewodnicząca Komisji Monika Oleś na podstawie listy obecności (załącznik nr 1) stwierdziła prawomocność obrad – obecnych 2 członków Komisji. Po czym, w związku z brakiem projektów uchwał do zaopiniowania przez Komisję, przystąpiła do realizacji następującego porządku posiedzenia:

- 1) informacja na temat funkcjonowania domów pomocy społecznej,
- 2) przyjęcie protokołu z poprzedniego posiedzenia Komisji,
- 3) sprawy bieżące.

Przybyła radna Barbara Dziuk.

Ad 1)

Joanna Biały główny specjalista w Dziale Profilaktyki i Wsparcia Środowiskowego w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Tarnowskich Górach (PCPR) przedstawiła informację na temat funkcjonowania domów pomocy społecznej na terenie powiatu tarnogórskiego (załącznik nr 2). Dodała, że materiały, które Komisja otrzymała zostały przygotowane w oparciu o informacje pozyskane podczas wizytacji od dyrektorów tych jednostek. Poinformowała m.in., że część mieszkańców domów pomocy społecznej (dps) została przyjęta przed 1 stycznia 2004 roku czyli na tzw. starych zasadach i takich osób jest 121. Odpłatność za pobyt, na którą składa się 70% dochodu takiej osoby, co zazwyczaj stanowi kwotę około 2 000 zł plus dotacja z budżetu państwa, która maksymalnie wynosi 3 863,82 zł, nie pokrywa w pełni kosztu utrzymania mieszkańca, który w zależności od domu wynosi ponad 6 000 zł a nawet ponad 8 000 zł. Natomiast w przypadku mieszkańców przyjętych na „nowych zasadach” koszt utrzymania jest pokryty w 100% przez mieszkańca oraz gminę, która go skierowała.

Adam Grabowski dyrektor Domu Pomocy Społecznej w Miedarach (DPS Miedary) poinformował, że kierowana przez niego placówka jest przeznaczona dla 56 mężczyzn niepełnosprawnych intelektualnie. Po czym poinformował, że problemem od lat jest dach na „pawilonie A”, który został źle zaprojektowany i kilka razy w roku dochodziło do zalania pomieszczeń. W ubiegłym roku Powiat sfinansował kwotą 31 073 zł naprawę tego dachu, więc ma nadzieję, że przez jakiś czas będzie z tym spokój. Po czym jako kolejne problemy wskazał: coraz trudniejszą opiekę nad starzejącymi się mieszkańcami oraz brak pielęgniarek z uwagi na zbyt niskie zarobki w dps-ach w stosunku do placówek medycznych. Odnosząc się do kosztu utrzymania mieszkańców przyjętych na „starych zasadach” powiedział, że w tym roku zaszły pewne zmiany i omówił kwestię tzw. dodatku uzupełniającego i problemów z wyegzekwowaniem tych pieniędzy od opiekunów prawnych. Ponadto powiedział, że z jednej strony mieszkańcy mają wyższe dochody ale z drugiej strony jest „bałagan”, ponieważ Zakład Ubezpieczeń Społecznych ma problem żeby to obliczyć. Zazwyczaj w kwietniu wszystkie kwestie o odpłatności „na starych zasadach” były już zamknięte a obecnie co do kilku osób nie zostało to jeszcze zakończone m.in. z uwagi na utrudniony kontakt z opiekunem prawnym i będzie potrzeba wystąpienia do sądu o zmianę opiekuna prawnego. Następnie powiedział, że kolejnym problemem stał się wzrost płacy minimalnej, który spowodował, że różnice w zarobkach „kadry podstawowej” i „kadry wykwalifikowanej” są coraz mniejsze, a ponadto z powodu niskich zarobków coraz trudniej jest pozyskać wykwalifikowanego pracownika.

Izabela Szeliga dyrektor Domu Pomocy Społecznej „Przyjaźń” w Tarnowskich Górach (DPS „Przyjaźń”) powiedziała, że kierowana przez nią placówka jest przeznaczona dla 130 przewlekłe somatycznie chorych kobiet i mężczyzn. Zwróciła uwagę, że do DPS „Przyjaźń” trafiają osoby bardzo schorowane i wymagające opieki medycznej na wysokim poziomie. Stwierdziła, że problemem jest pozyskanie pielęgniarek i opiekunów medycznych, z uwagi na zbyt niskie wynagrodzenie w dps-ach

w porównaniu do wynagrodzenia w placówkach medycznych. Problem jest również z pozyskaniem kadry na stanowiska w administracji. Po czym wymieniła przeprowadzone ze środków DPS „Przyjaźń” naprawy i remonty oraz dokonane zakupy wyposażenia. Ponadto omówiła kwestię prowadzonego przez Powiat remontu łazienek. Po czym powiedziała, że wzrost minimalnego wynagrodzenia spowodował, że środki, które mogłyby być przeznaczone na bieżące potrzeby musiały zostać skierowane na pokrycie wzrostu wynagrodzenia. Ma nadzieję, że pod koniec roku wpłyną jeszcze jakieś środki z dotacji. Ponadto powiedziała, że DPS „Przyjaźń” się rozwija i ma dobrą opinię w środowisku.

Justyna Lota z Domu Pomocy Społecznej Pod Aniołem w Tarnowskich Górach (DPS Pod Aniołem) poinformowała, że placówka jest przeznaczona dla 80 przewlekłe psychicznie chorych kobiet i mężczyzn. Jako główny problem wskazała „spłaszczanie wynagrodzeń” oraz trudności z pozyskaniem kadry. Zwróciła uwagę, że mieszkańcy DPS Pod Aniołem to osoby w wieku od 20 do 80 lat. Są też osoby zwalniane z tzw. detencji, czyli osoby, które odbywały karę w szpitalu zamiast w więzieniu i trafiają do dps-u. Osoby te przyjmują leki i są pod stałą opieką ale przypadki są coraz trudniejsze i to również rodzi obawy pracowników. Następnie powiedziała, że problem z wyegzekwowaniem pieniędzy od opiekunów prawnych jest taki sam jak w przypadku DPS Miedary.

Tomasz Kaczmarczyk kierownik Biura Bezpieczeństwa Publicznego i Zdrowia poinformował, że w związku z ustawą o ochronie ludności 6 domów pomocy społecznej jako „obiekty o podwyższonej wrażliwości” zostało ujętych w planie ewakuacji ludności powiatu tarnogórskiego. W zakresie „programu ochrony ludności” zostały złożone do Śląskiego Urzędu Wojewódzkiego (ŚUW) zapotrzebowania na środki na zakup wyposażenia sprzętowego. Jeden z wniosków dotyczy zabezpieczenia bazy logistycznej w przypadku konieczności ewakuacji mieszkańców dps-ów. Jako przykład niezbędnych zakupów wskazał namioty pneumatyczne, łóżka polowe i agregaty prądotwórcze. Zostały również wyznaczone miejsca gdzie tych mieszkańców

można przetransportować. Obecnie oczekują na rozstrzygnięcie i przyznanie tych środków. Wyjaśnił, że z uwagi na to, że Powiat Tarnogórski jest powiatem ziemskim, to w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowej w pierwszej kolejności zabezpieczeniem ludności zajmują się gminy a Powiat pełni rolę wspomagającą. Z uwagi na to, że dps-y są prowadzone przez Powiat lub na jego zlecenie, to oprócz tego, że gmina ma na uwadze mieszkańców tych domów, to Powiat ma dps-y na uwadze pod kątem zabezpieczenia materiałowego. Ponadto powiedział, że do zadań Biura należy nadzór ze strony Powiatu nad PCPR-em i dps-ami, dlatego posiadają bieżącą informację na temat zdarzeń nadzwyczajnych w dps-ach, które analizują i stosowną informację na ten temat przesyłają do ŚUW.

Przewodnicząca Komisji stwierdziła, że problemy dotyczące pielęgniarek i zarobków, o których mówili Dyrektorzy powtarzają się co roku i bardzo smutne jest to, że sytuacja się nie zmienia.

Radna Barbara Dziuk zapytała czy Dyrektorzy oczekują jakiegoś wsparcia ze strony radnych i Starostwa Powiatowego w postaci dodatkowych finansów na inwestycje i czy mają przygotowaną „strategię rozwoju danego ośrodka”. Następnie odniosła się do informacji na temat „regulacji opiekunów prawnych” i zapytała czy Dyrektorzy są w stanie przygotować „założenia do zmian legislacyjnych”, bo kierowanie spraw do sądu rodzi koszty. Wyjaśniła, że z wypowiedzi Dyrektora DPS Miedary zrozumiała, że jest jakaś „luka prawna” w tym zakresie. Następnie stwierdziła, że problem dotyczący wzmocnienia opieki zdrowotnej w dps-ach jest problemem ogólnopolskim i zapytała czy Dyrektorzy współpracują z Podstawową Opieką Zdrowotną (POZ) i jak ta współpraca wygląda. Ponadto zapytała o zdarzenia nadzwyczajne w poszczególnych placówkach.

Dyrektor DPS Miedary odnosząc się do kwestii strategii powiedział, że działają na bieżąco, ponieważ zmiennych jest bardzo dużo i mają one wpływ na to jakie działania muszą zostać podjęte. Po czym powiedział, że zostały określone kwestie ryzyka i przygotowane dokumenty wynikające

z polityki bezpieczeństwa. Jego zdaniem bezcelowe byłoby zapisywanie czegoś na dłuższy okres skoro muszą działać często „instynktownie” i mierzyć się z wieloma zmiennymi.

Radna Barbara Dziuk wyjaśniła, że mówiąc o strategii miała na myśli rozwój danej placówki a nie opiekę nad jej mieszkańcem i dodała: „czy Państwo macie jakąś wizję w tym zakresie?”.

Adam Chmiel Starosta Tarnogórski powiedział, że „od rozwoju jest organ prowadzący”. Po czym poinformował, że 24 września br. odbędzie się spotkanie poświęcone „strategii rozwoju Powiatu” i wszystkich zachęca do udziału w tym spotkaniu, również Dyrektorów czy pracowników dps-ów. Następnie powiedział, że koszty w dps-ach będą optymalizowane i w tym celu został stworzony w Starostwie arkusz kalkulacyjny, do którego jednostki powiatowe będą wpisywać koszty mediów aby można było reagować na bieżąco. Ponadto przypomniał inwestycje dotyczące DPS Pod Aniołem i DPS „Przyjaźń”. Po czym stwierdził, że najgorsza sytuacja dotyczy DPS Miedary, którego „stan techniczny jest jaki jest”. Jest plan zbycia pałacu i Zarząd podejmie działania żeby tak się stało. Przyznał, że DPS Miedary jest najmniej doinwestowany i muszą zostać podjęte działania żeby pomóc Dyrektorowi. Powiat oczywiście pomaga doraźnie ale problem trzeba rozwiązać „kompleksowo”. Na tą chwilę nie wie jeszcze w jakim kierunku to pójdzie. Po czym powiedział, że gdy w DPS „Przyjaźń” zakończy się remont łazienek, to konieczne są kolejne remonty. Następnie powiedział: „to co podnoszą nasi Dyrektorzy i będziemy tutaj apelować do władz zwierzchnich żeby jednak pozmieniać te ustawy, ja je nazywam około zdrowotne, odnośnie tych wynagrodzeń itd.” Rozumie pracowników, że za dobrą pracę należy się uczciwe wynagrodzenie ale za ustawą, która stale podnosi wynagrodzenie nie idą środki. Dodał: „nikt bliżej temu tematowi się nie przygląda, spada to wszystko na samorządy”. Następnie ponownie powiedział, że najgorzej sytuacja wygląda w DPS Miedary i należy się zastanowić w jakim kierunku iść. Są pomysły budowy nowego dps-u ale na to potrzeba dużych środków. Szukają różnych rozwiązań. Na zakończenie

podziękował Dyrektorom i pracownikom dps-ów za pracę i wytrwałość stwierdził, że takie placówki „działają dzięki pasjonatom i ludziom, którym naprawdę na tym zależy”. Podkreślił, że trzeba być empatycznym i zwracać uwagę na potrzeby osób starszych, schorowanych i zachęca żeby te domy odwiedzać.

Główny specjalista w PCPR poinformowała, że PCPR organizuje spotkania np. dla dyrektorów ośrodków pomocy społecznej, którzy odwiedzili DPS Pod Aniołem i DPS przy ul. Gliwickiej żeby zobaczyć jakie tam są warunki i żeby więcej osób z terenu powiatu tarnogórskiego kierowano do tych placówek, bo obecnie w kolejce czeka więcej osób spoza powiatu. Są również organizowane cykliczne spotkania dla dyrektorów i pracowników domów pomocy społecznej służące wymianie doświadczeń.

Dyrektor DPS „Przyjaźń” zwróciła uwagę, że programów, z których dps-y mogłyby pozyskać środki „nie ma za dużo”. DPS „Przyjaźń” jest przykładem tego jak można skorzystać z takich programów i za to dziękuje Powiatowi. Po czym powiedziała, że z programu pn.: „Dostępna Przestrzeń Publiczna” zrealizowano remont połowy drogi wewnętrznej i czekają na 2 etap, zakup i montaż drzwi wewnętrznych, zabezpieczenie ścian i montaż poręczy oraz remont łazienek. Wcześniej w ramach tego programu zostały zainstalowane windy. Następnie odnosząc się do kwestii opiekunów prawnych powiedziała, że w zasadzie radzą sobie z tym tematem, chociaż czasem kontakt z opiekunami jest utrudniony. Problemem jest to, że kontrolerzy z Krajowego Mechanizmu Prewencji Tortur nie chcą żeby pracownicy dps-u byli opiekunami prawnymi a z kolei sąd narzuca żeby opiekunami byli pracownicy i każe wskazać kandydata na opiekuna prawnego.

Dyrektor DPS Miedary odnosząc się do propozycji radnej Barbary Dziuk stwierdził, że problem dotyczący opiekunów prawnych nie jest taki „żeby aż tak wysoko działać” i myśli, że poradzą sobie z tymi pojedynczymi przypadkami. Zobaczą co będzie dalej i ewentualnie wtedy poproszą o pomoc.

Dyrektor DPS „Przyjaźń” nawiązując do kwestii współpracy z POZ wyjaśniła, że mieszkańcy dps-u są traktowani tak samo jak inne osoby, czyli jest składana deklaracja do lekarza POZ i pielęgniarki środowiskowej POZ. Jest też możliwość pozyskania pielęgniarki z opieki długoterminowej, która jednak nie realizuje wszystkiego, co pozwoliłoby sprostać potrzebom mieszkańców. Korzystają również z pomocy rehabilitantów. Gdy jest taka możliwość, to korzystają z dodatkowych świadczeń.

Główny specjalista w PCPR odnosząc się do pytania o zdarzenia nadzwyczajne wyjaśniła, że są to zdarzenia, które wywołały uszczerbek na zdrowiu i takim zdarzeniem jest np. złamanie kończyny.

Radna Barbara Dziuk podziękowała za „fachową opiekę nad osobami starszymi”. Po czym odnosząc się do programów dedykowanych dps-om zwróciła się do Starosty z pytaniem: „czy byśmy mogli takie stanowisko wysłać do Ministerstwa prosząc o programy dla dps-ów, tym bardziej że programy z Unii Europejskiej to są, bym powiedziała, dla seniorów priorytetem?”. Po czym podziękowała za „sugestię”, bo też „swoimi kanałami” będzie o to zabiegać. Ponadto poprosiła aby informacja o organizowanych spotkaniach integracyjnych lub prezentujących dany ośrodek była Komisji przekazywana żeby osoby zainteresowane mogły w takim spotkaniu uczestniczyć.

Starosta Tarnogórski zaproponował aby Dyrektorzy DPS-ów nawiązali kontakt z dyrektorami szkół powiatowych żeby pokazać młodzieży jak funkcjonują dps-y i ponownie zachęcił do udziału w pracach nad „strategią rozwoju Powiatu”.

Dyrektor DPS Miedary powiedział, że współpracują już z kilkoma szkołami i w okresie świątecznym młodzież odwiedza DPS. Przedstawiciele kilku szkół uczestniczą w ramach wolontariatu w spotkaniach integracyjnych. Stwierdził, że słusznie Starosta zauważył, że integracja na tym poziomie jest bardzo istotna.

Dyrektor DPS „Przyjaźń” powiedziała, że również uważa, że jest to bardzo dobry pomysł, który „trzeba pielęgnować”. Współpracują już z przedszkolakami, natomiast z udziałem młodzieży są organizowane spacery dla mieszkańców i odwiedziny w okresie świątecznym.

Radna Barbara Dziuk wyjaśniła, że mówiąc wcześniej o „strategii” miała na myśli „strategię rozwoju Powiatu” i bardzo się cieszy, że taki dokument powstanie, bo jest to „dokument kluczowy dla pozyskania środków finansowych centralnych”.

Przewodnicząca Komisji poprosiła o więcej informacji w kwestii opiekunów prawnych.

Dyrektor DSP Miedary powiedział, że z jego punktu widzenia dobrze byłoby żeby opiekunem prawnym była osoba pracująca w dps-ie, bo taka osoba zna podopiecznego. W przypadku potrzeby uzyskania zgody np. na leczenie taka osoba jest blisko a nie „gdzieś w Polsce”. Tym bardziej, że często są to starsze osoby, które nie potrafią załatwić spraw drogą elektroniczną i wszystko trzeba przysyłać pocztą tradycyjną co wymaga czasu. Następnie powiedział, że chciałby jeszcze wrócić do tematu dotacji i odpłatności za pobyt mieszkańca „na starych zasadach”. Po czym powiedział, że każdy mieszkaniowiec ze swojego dochodu płaci 70%, do tego dochodzi dotacja w ustalonej kwocie, która w tym roku niewiele wzrosła w stosunku do roku poprzedniego. Kwoty te nie pokrywają kosztu utrzymania mieszkańca i dps „jest stratny” i nie jest w stanie w żaden sposób tego odzyskać. Zwrócił uwagę, że na początku roku, w niektórych przypadkach, była to kwota nawet 2 000 zł na jednego mieszkańca. Po czym powiedział: „natomiast teraz po tym uzupełniającym świadczeniu, po tym wszystkim mniej więcej ta odpłatność jest zachowana tak jak powinna być ale generalnie ona jest dopiero od miesiąca sierpnia, września” i dodał: „i tu jest jakby taki duży znak zapytania, pewnie nie tylko mój, tylko innych dyrektorów tak samo, co by zrobić żeby po prostu, mówiąc bardzo prosto, dotacja dopełniała do pełnego kosztu, czyli odpłatność mieszkańca plus dotacja byłby pełny

koszt?”. Tak jak to wygląda w przypadku mieszkańców „na nowych zasadach” gdzie jest 70% dochodu mieszkańca a resztę dopłaca gmina, która go kieruje. Podkreślił, że gdy w 2004 roku zmieniła się ustawa o pomocy społecznej, to od tego czasu ten problem nagłaśniają „i w zasadzie jest bez echa”. Zwrócił uwagę, że DPS z tych brakujących środków mógłby przeprowadzić remonty.

Radna Barbara Dziuk zaproponowała aby każdy DPS przygotował zestawienie „ile musi pokrywać według starych przeliczeń a jak to wygląda według nowych”. Stwierdziła, że jest to „podstawa do przygotowania zmian legislacyjnych” i dodała: „ja już mam pewną koncepcję na ten problem tylko Państwo musicie nam przygotować wsad”.

Komisja po dyskusji przyjęła wniosek o przygotowanie zestawienia w sprawie strat finansowych dotyczących osób przyjętych na „starych zasadach” w dps-ach prowadzonych przez Powiat i na zlecenie Powiatu. Treść wniosku stanowi załącznik nr 3 do protokołu.

Ad 2)

Przewodnicząca Komisji poddała pod głosowanie protokół nr 15/25 z posiedzenia Komisji w dniu 20 sierpnia 2025 roku.

Wyniki głosowania: obecnych – 3, „za” – 3, „przeciw” – 0, „wstrzymało się” – 0, nie głosowało – 0. Protokół został przyjęty.

Ad 3)

Nikt nie zabrał głosu w tym punkcie.

Porządek posiedzenia Komisji został wyczerpany. Na tym zakończono posiedzenie Komisji.

Przewodnicząca Komisji ds. Ochrony Zdrowia, Rodziny i Spraw Społecznych

(-) Monika Oleś